

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

21 ianuarie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

președinte – Nicolae Gordilă,

judcători – Elena Covalenco și Iurie Diaconu,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Tăut Dorina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2014, în cauza penală în privința lui

Epureanu Sergiu Mihail, născut la 11 mai 1976, originar și domiciliat r-ul Hîncești, s. Caracui

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. în prima instanță: 02.05.2013-18.06.2014
2. în instanța de apel: 17.07.2014-18.09.2014
3. în instanța de recurs: 03.12.2014 - 21.01.2015

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 18 iunie 2014, Epureanu Sergiu Mihail, a fost condamnat în baza art. 164 alin. (2) lit. c), e) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal, i-a fost suspendată condiționat executarea pedepsei pe termen de probă de 2 ani, obligîndu-l să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, fiind încasat de la Epureanu S. în beneficiul lui Ghenea Andrei suma de 5 000 lei cu titlu de despăgubiri pentru prejudiciul moral cauzat și suma de 2 500 lei cu titlu de cheltuieli de judecată. În rest, acțiunea civilă a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Potrivit sentinței, s-a stabilit că, la 24 august 2012, în jurul orei 23.00, în satul Caracui, r-ul Hîncești, în stradă, acționînd cu intenție directă în scopul răpirii și privării ilegale de libertate a persoanei, Epureanu S., împreună și de comun acord cu Pavliuc Oleg, în rezultatul relațiilor reciproc ostile spontan apărute cu minorul, Ghenea Andrei, născut la 09.12.1997, conștientizînd vârsta minoră a acestuia, imediat după aplicarea intenționată de către Pavliuc O. lui Ghenea A. multiple lovituri cu pumnii peste cap și diferite regiuni ale corpului, cauzîndu-i conform concluziei expertizei medico-legale nr. 276 „D” din 27 noiembrie 2012, vătămări corporale ușoare, ce au dus la dereglarea sănătății de scurtă durată, împotriva voinței ultimului, forțat l-a adus de la locul aflării, în gospodăria lui Mura Tatiana,

unde amenințându-l pe minorul Ghenea A. cu aplicarea violenței, înfrângându-i rezistența fizică și folosindu-se de starea de neputință a victimei de a opune rezistență, condiționată de vârsta fragedă, l-au privat ilegal de libertate până aproximativ la ora 04.00 data de 25.08. 2012.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța de fond a calificat *de drept* fapta inculpatului în baza art. 164 alin. (2) lit. c), e) Cod penal, adică *răpirea unei persoane, săvârșită cu bună știință asupra unui minor, de două persoane*.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 164 alin. (2) lit. c), e) Cod penal, la 6 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului procurorul a invocat că, instanța de fond just a stabilit circumstanțele cauzei și a constatat, ca fiind dovedită vinovăția lui Epureanu S., în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 164 alin. (2) lit. c), e) Cod penal, însă, incorect i-a stabilit pedeapsa, cu aplicarea art. 90 Cod penal, fapt ce nu este echitabil în raport cu fapta săvârșită și consecințele cauzate, și contravine prevederilor art. 61 alin. (2) Cod penal, conform căruia pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și din partea altor persoane.

Mai menționează că, în prezenta cauză, inculpatul fiind condamnat cu suspendarea condiționată a pedepsei, nu a întrunit condițiile prevăzute de art. 90 Cod penal, luând în considerație circumstanțele cauzei, persoana vinovatului și comportamentul desconsiderat ce la avut pe parcursul judecării cauzei, atât față de participanți, cât și față de instanță manifestat prin faptul că o bună perioadă de timp a fost plecat peste hotarele țării, eschivându-se de la prezența în fața instanței, nu și-a recunoscut vina, nu a întreprins nici o încercare de a recupera prejudiciul cauzat. Astfel, procurorul a considerat că aplicarea unei atare pedepse inculpatului nu este proporțională faptei comise, cu atât mai mult că acesta a fost și inițiatorul săvârșirii infracțiunii imputate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2014, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, starea de fapt și de drept reținută de prima instanță este în congruență cu circumstanțele stabilite și probele administrate și expuse în cuprinsul hotărârii atacate.

Totodată, instanța de apel a apreciat că prima instanță a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal și anume de caracterul și gravitatea infracțiunii săvârșite, de personalitatea inculpatului, menționând că acesta este căsătorit, la locul de trai se caracterizează pozitiv, ca o persoană cu comportament liniștit, neavând observații din partea organelor administrative.

De asemenea, instanța de apel a notat că, în lipsa circumstanțelor atenuante și agravante în prezenta cauză, instanța de fond just a conchis că inculpatul urmează a fi pedepsit pentru fapta săvârșită, însă scopul pedepsei poate fi atins prin

aplicarea în privința inculpatului a sancțiunii cu închisoare, cu suspendare condiționată a executării pedepsei, conform art. 90 alin. (1) Cod penal, avînd în vedere personalitatea făptuitorului, vîrsta acestuia, modul de viață, caracterul faptei comise, faptul săvîrșirii pentru prima dată a infracțiunii.

În concluzie, instanța de apel a considerat argumentele invocate în apel de către procuror, ca nefondate, acestea purtînd caracter declarativ și inechitabil în raport cu fapta săvîrșită și personalitatea inculpatului.

6. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către procuror, prin care solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

În susținerea poziției sale, recurentul consideră că:

- atît prima instanță, cît și instanța de apel la aplicarea pedepsei inculpatului nu au respectat criteriile generale de individualizare a pedepsei;

- instanța de apel eronat a preluat soluția adoptată de prima instanță, care este neconformă scopului legii penale, fără a ține cont de faptul că, inculpatul a săvîrșit o infracțiune gravă, nu a reparat prejudiciul cauzat părții vătămate, nu a recunoscut vina în comiterea faptei imputate, circumstanțe ce în opinia părții acuzării constituie temei de aplicare a pedepsei privative de libertate, mai ales că a săvîrșit infracțiunea cu bună știință asupra unui minor.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În recursul său, procurorul invocă ca temei de casare a hotărîrii instanței de apel, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume că *hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*. Totodată, revenind la conținutul recursului, autorul acestuia, critică soluția instanței de apel, în partea individualizării pedepsei stabilite inculpatului, mai exact nu este de acord cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, suspendarea condiționată a executării pedepsei, astfel semnalînd și temeiul pentru recurs stipulat la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, adică *s-au aplicat pedepse individualizate, contrar prevederilor legale*.

În același timp, Colegiul penal constată că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, din care considerente nu se va expune referitor la aceste aspecte.

Analizînd temeiurile invocate pentru recurs, în raport cu circumstanțele și materialele cauzei, Colegiului consideră, că în prezenta speța nici unul din ele nu

și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, iar instanțele de judecată ierarhic inferioare și-au motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, stabilită conform sancțiunii articolului 164 alin. (2) Cod penal, prevăzută la momentul săvârșirii acestei infracțiuni.

Așadar, cu privire la temeiul pentru recurs prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și invocat de recurent, Colegiul penal statuează că în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis această infracțiune, avînd deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținînd seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Revenind la prezenta speță, instanța de recurs reține că, sancțiunea art. 164 alin. (2) Cod penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul, la momentul săvârșirii acesteia, prevedea pedeapsa cu închisoare de la 4 la 10 ani.

Inculpatului în baza art. 164 alin. (2) lit. c), e) Cod penal, de către instanța de fond, i-a fost stabilită pedeapsă 4 ani închisoare, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, fiindu-i suspendată condiționat executarea pedepsei, pe un termen de probă de 2 ani.

Astfel, după ce a stabilit pedeapsa potrivit tuturor criteriilor de generalizare a pedepsei (art. 75 Cod penal), continuînd operațiunea de individualizare cu privire la săvârșirea infracțiunii, ținînd cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune neexecutarea pedepsei aplicate vinovatului. Suspendarea condiționată (art. 90 Cod penal), ca mijloc de individualizare a pedepsei, conferă instanței de judecată posibilitatea, ca pe lîngă stabilirea cuantumului pedepsei, să se pronunțe și asupra modului de executare.

Prevederile alin. (1) art. 90 Cod penal, stipulează că *dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținînd cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicînd numai de cît în hotărîre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probă, iar aceste prevederi potrivit dispoziției alin. (5) al aceleiași norme nu se aplică în cazul persoanelor care au săvârșit infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în cazul recidivei.*

În vederea aplicării acestei instituții, instanța trebuie să cerceteze și să cunoască cât mai amănunțit personalitatea infractorului și dacă în urma acestei analize și-a format convingerea că delinquentul este apt a se îndrepta fără executarea pedepsei, că pronunțarea pedepsei constituie un avertisment suficient de serios pentru a descuraja ulterior eventuale comportări infracționale, va putea dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei. Elementul esențial pentru aplicarea acestor dispoziții este aptitudinea subiectivă a inculpatului de a se corija, de a se elibera de mentalitățile și deprinderile antisociale care l-au condus pe calea ilicitului penal, prin eforturi făcute în scopul propriei reeducări. Instanța de judecată trebuie să constate posibilitatea reală de îndreptare, constatare ce trebuie să rezulte din date obiective, referitoare la comportarea anterioară, dar și la comportarea după săvârșirea faptei, la atitudinea față de muncă, față de regulile de conviețuire în general.

O condiție prevăzută expres în alin. (1) art. 90 din Cod penal, constituie concluzia instanței că nu este rațional ca făptuitorul să execute pedeapsa stabilită. Deci, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze dacă scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia.

Lecturînd hotărîrile adoptate de prima instanță și instanța de apel, s-a menționat că, atît circumstanțe atenuante, cît și agravante în privința inculpatului, în prezenta speță, nu au fost stabilite. Totodată, instanțele de judecată au ținut cont că inculpatul a săvîrșit o infracțiune gravă.

Din lucrările dosarului se atestă că inculpatul se caracterizează pozitiv, fiind căsătorit, comunicabil, are un caracter sociabil și duce un mod de viață cumpătat și împreună cu soția este angajat la muncă peste hotarele țării, observații din partea instituțiilor administrative nu are.

Deci, ținînd cont de împrejurările menționate, de personalitatea inculpatului și de faptul că inculpatul a comis pentru prima dată o infracțiune, instanțele de fond și apel au conchis că în privința inculpatului este posibil de suspendat condiționat executarea pedepsei, conform art. 90 Cod penal.

Instanța de recurs, consideră juste concluziile instanțelor de judecată privind aplicarea pedepsei cu suspendare condiționată inculpatului, ca mijloc de individualizare a executării pedepsei și măsură de politică penală bazată pe încrederea în posibilitatea îndreptării inculpatului și pe supunerea lui la încercare în acest scop, fiind destinată să ducă la realizarea scopului pedepsei fără executarea efectivă a acesteia, evitîndu-se, astfel, neajunsurile pe care le poate atrage contactul cu mediul din penitenciar.

De asemenea, Colegiul notează că, săvîrșirea acțiunilor infracționale de către inculpat, au fost provocate de comportamentul inadecvat al părții vătămate minore, care împreună cu alți minori servind băuturi spirtoase în seara producerii incidentului infracțional, au lovit cu mîinile și picioarele în automobilul inculpatului, care staționa în stradă, fapt confirmat prin declarațiile martorului Boinciuc C. (f.d. 143-146), iar inculpatul împreună cu Pavliuc O., au acționat pentru

a reține și stabili persoanele implicate în acest incident, însă au încălcat limitele legale.

În opinia Colegiului, la capitolul individualizării modului de executare a pedepsei, remarcabil este și acel fapt că inculpatul fiind audiat în cadrul instanței de apel, a declarat că este de acord cu sentința, conștientizând partea sa de vinovăție în evenimentele incriminate lui și s-a apropiat de partea vătămată pentru a a-i achita prejudiciu, însă i-a fost solicitată o sumă excesivă pentru el în sumă de 100 000 lei.

Ținând cont de aceste împrejurări și având în vedere prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal, instanța de recurs consideră că, în condițiile în care inculpatul este la primul incident cu legea penală, anterior având un comportament corespunzător în societate, obținând venituri din muncă și având o familie organizată, prin faptul că este de acord cu sentința și a contactat partea vătămată în vederea recuperării prejudiciului, rezultă că a înțeles gravitatea faptei sale. Astfel, Colegiul apreciază că condamnare inculpatului, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, este suficientă pentru îndreptarea sa, fără a fi absolut necesară executarea pedepsei în regim închis, astfel încât s-a dispus suspendarea condiționată pe un termen de probă de 2 ani, în care aceasta va trebui să dovedească faptul că a meritat clemența organelor judiciare și că prezenta infracțiune a fost un incident izolat.

Cu referire la temeiul pentru recurs, invocat de recurent – *hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, stipulat la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal menționează că, poate fi aplicat în cazul când nu s-a motivat întemeiat hotărîrea judecătorească. Este necesar ca hotărîrea pronunțată să fie motivată atât în fapt, cât și în drept.

Lecturînd textul deciziei atacate în coraport cu materialul probator al prezentei cauze, Colegiul apreciază că, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la adoptarea soluției de menținere a hotărîrii primei instanțe.

Referitor la alegațiile recurentului în privința preluării de către instanța de apel a soluției adoptate de către prima instanță, în ce privește individualizarea pedepsei stabilite inculpatului, Colegiul menționează că faptul dat nu constituie o eroare, în situația în care această soluție este una justă și întemeiată. Mai mult ca atât, potrivit jurisprudenței CtEDO, în situația în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de apel poate în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță. (*Garcia Ruis contra Spaniei, Heile contra Finlandei*).

Având ca suport cele expuse, Colegiul penal conchide, că în cauza dată nu au fost admise erorile de drept la care face referire recurentul și nu sînt temeiuri de casare a soluției adoptate, fiindcă hotărîrea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar pedeapsa aplicată inculpatului a fost individualizată potrivit

legii. Prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de procuror, deoarece acesta este vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Tăut Dorina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2014, în cauza penală în privința lui **Epureanu Sergiu Mihail**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 11 februarie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu